

Oscarsvinnare får både utmärkelse och långt liv

II Redelmeier och Singh [1] registrerade ett antal vinnare av Oscars, utmärkelsen som varje år under stor uppmärksamhet och festivitas delas ut till förtjänta skådespelare, regissörer, manusförfattare och andra filmarbetare efter omröstning inom den amerikanska filmakademien. De registrerade 235 sådana och jämförde deras livslängd med dels 527 filmarbetare som inte hade fått utmärkelsen men som hade varit nominerade för denna, dels 887 filmarbetare som inte ens hade nominerats. De olika grupperna matchades i fråga om ålder, kön, ras, amerikansk födsel och ålder när de började i filmbranschen. En metod utarbetades för att beräkna livslängd. Dödsfall noterades från filmbranschens egna register och dödsorsak från dödsbevis. Vanligaste dödsorsaker var hjärtinfarkt, cancer eller slaganfall.

De tre grupperna matchade relativt väl. När livslängden beräknades konstaterade man att de som fått Oscars hade 3,9 års längre livslängd än både kontroller och de som varit nominerade. Denna skillnad kvarstod hur man än försökte korrigera för andra eventuella faktorer – vanliga riskfaktorer hade dock inte bestämts. Redelmeier och Singh anser att den ökade status och den ökade kännedomen hos allmänheten som vinnarna åtnjöt med sin utmärkelse förklarar skillnaden i beräknad livslängd, som motsvarade en minskad mortalitet med 22 procent.

Det är också möjligt att den som fått en Oscar har lättare att hävda sig i konkurrensen i Hollywood, vilket skulle innebära att de får en bättre kontroll över sin arbetsmiljö i fortsättningen, något man vet kan påverka mortaliteten.

Det är emellertid inte bara filmarbetare som påverkas av psykosociala förhållanden. Glass och medarbetare studerade prospektivt ett befolkningsurval i New Haven, Connecticut [2]. Sammanlagt deltog 2 761 individer av ett urval på 2 812 individer (män 1 169, kvinnor 1 643), 65 år gamla eller äldre och följda under 13 år.

Avsikten var att relatera fysisk och psykisk, inklusive social och kulturell, aktivitet till överlevnad. Vid undersökningens början 1982 gjordes en strukturerad intervju rörande social, produktiv och fysisk aktivitet. Var och en tillfrågades om 14 olika aktiviteter, som graderades i ofta (2), ibland (1) och aldrig (0). Anställning, hel- eller deltid kodades 2, och deltagande i en gruppaktivitet 1. Maximal poäng var 9 för social och fysisk aktivitet, 12 för produktiv. En del medicinska data insamlades också som BMI (<23, 23–27, >27). Inkomst registrerades i tre kategorier, (<5 000, 5–10 000, >10 000).

Det förelåg en relativt stor spridning i alla typer av aktivitet, med medeltalen närmare de lägre poängen. Exempelvis var för män siffran för social aktivitet 2,6, fysisk aktivitet 2,2

SAMMANFATTAT

Filmarbetare som får »Oscar«, den amerikanska filmakademins utmärkelse, lever nära fyra år längre än de som inte får denna.

I en studie av 2 761 individer i New Haven, Connecticut, visades att psykisk och kulturell aktivitet var förbunden med samma positiva effekt på den åldersstandardiserade dödligheten som fysisk aktivitet. Detsamma gällde för vad som definierades som produktiv kapacitet

Det är således gynnsamt att vara sysselsatt och uppskattad.

Tabell I. Relativ mortalitet under 13 år, procent [2].

Kvartil	Social aktivitet	Produktiv aktivitet	Fysisk aktivitet
Låg aktivitet	74,0	85,6	74,0
Medel-låg aktivitet	69,6	74,0	69,8
Medel-hög aktivitet	62,5	61,2	62,4
Hög aktivitet	53,7	50,9	55,2

och produktiv aktivitet 3,8, för kvinnor 2,7, 1,6 och 4,1. Hela materialet delades i kvartiler efter aktivitet, som relaterades till den relativa mortaliteten. Skillnaderna i mortalitet mellan låg och hög aktivitet var påtagliga för alla tre kategorierna (Tabell I). Social och fysisk aktivitet hade samma påverkan, produktiv aktivitet var mer uttalad.

Bägge dessa undersökningar utökar kunskapen om att sociala förhållanden kan ha betydande inflytande på mortalitet och livslängd i de mest olika befolkningar.

Referenser

1. Redelmeier DA, Singh SM. Survival in academy award-winning actors and actresses. *Ann Intern Med* 2001;134:955-62.
2. Glass TA, de Leon CM, Marottoli RA, Berkman LF. Population based study of social and productive activities as predictors of survival among elderly Americans. *BMJ* 1999;319:478-83.